

navnlig den fornævnte Betegnelse „en Flerhed af Arbejdere“ havde ladet Blads aaben for ny Tvivl, der alene har kunnet finde sin Løsning gennem Administrationens Afgørelser. Den ved Loven givne Begrebsbestemmelse er da ogsaa i Tidens Løb bleven saavel stærket som svækket gennem talrige Resolutioner af Forbundsraadet — hvilke i Virkeligheden ere bleve de afgørende — saaledes f. Eks. en Resolution, hvorved Udtrykket „lukkede Rum“ fortolkes som „væsentlig lukkede Rum“, samt navnlig Forbundsraadets Resolution af 3dje Juli 1891, hvorefter bliver at anse som Fabrikker: 1) Virksomheder med flere end 5 Arbejdere, for saa vidt der i samme anvendes mekaniske Motorer, beskæftiges Personer under 18 Aar, eller er visse særlige Farer til Stede for Arbejdernes Sundhed eller Liv, 2) Virksomheder med flere end 10 Arbejdere og 3) Virksomheder, der ere forbundne med overordentlige Farer for Arbejdernes Sundhed eller Liv, eller som frembyde sikre Kendetegn paa at være drevne paa fabrikmæssig Maade. Men her til kommer yderligere, at den trufne Begrebsbestemmelse ret beset ikke har Sigte udelukkende paa de fabrikmæssige drevne Virksomheder som saadanne. Der er en anden Art af Virksomheder, som ligeledes omfattes deraf, nemlig Værksteder, som ikke have nogen fabrikmæssig Karakter, medens paa den anden Side adskillige virkelige fabrikmæssige drevne mindre Bedrifter, saa som Træ- og Metalbearbejdningsvirksomheder, ikke ere medtagne, hvad de dog burde, selv om ikke et større Antal Arbejdere i dem beskæftiges.

Under disse Omstændigheder har man ment at maatte give Afstald paa en udtømmende Definition af Begreberne „Fabrik“ og „fabrikmæssig drevne Virksomhed“. Men man har paa den anden Side ikke anset det rigtigt at blive staaende ved det nuværende Forhold. Gennem Anvendelsen i Praksis af Lov af 23de Maj 1873 blev nemlig i mange Aar det nødvendige Kendetegn af Administrationen udelukkende søgt i Tilstedeværelsen af mekanisk Drevkraft i Virksomheden, men under Hensyn til den i Udlandet fremtrædende ændrede Opfattelse af det karakteristiske ved den fabrikmæssige drevne Virksomhed har Administrationen i de senere Aar for talrige Virksomheders Vedkommende ment — i alt Fald til en vis Grad — at maatte give Hensynet til Antallet af de beskæftigede Arbejdere en subordnet Stilling med den mekaniske Drevkraft ved Bestemmelsen af en Virksomheds Karakter som „fabrikmæssig drevne“. Den gennem Praksis saaledes stedsfundne Forandring har man ment burde finde sin Hemmel i selve Loven, og man har derfor ud-

videt Lovens Omraade til foruden „Fabrikker“ og „fabrikmæssig drevne Værksteder“ — hvilket sidste Udtryk for øvrigt i Lovforlaget's Titel er udeladt som herefter overflødig — tillige at omfatte enhver anden Haandværks- eller Industrivirksomhed, i hvilken samtidig og regelmæssig et større Antal Arbejdere beskæftiges enten udelukkende eller væsentligt i overdækkede Rum uden for deres Hjem. Den stedsfundne Tilføjelse er altsaa væsentligt overensstemmende med den svejtsede Begrebsbestemmelse, dog har man ændret Udtrykket „en Flerhed af Arbejdere“ til „et større Antal Arbejdere“, ligesom man har ombyttet Ordene „lukkede Rum“ med „overdækkede Rum“, idet i modsat Fald en Del ret anselige Bedrifter, saasom Teglværker, Stenhuggerier og Skibsværfter, i hvilke ikke anvendes mekanisk Kraft, vilde falde uden for Lovens Omraade.

Ved denne Angivelse af, hvad der indbefattes under Lovens Omraade, i Forbindelse med Forlaget's Regler angaaende Anmeldelsespligten, saaledes som disse ere ordnede i § 2, har man betegnet de indbefattede Virksomheder paa en saadan Maade, at Fabrikinspektoraterne kun ganske undtagelsesvis vilde kunne være i Tvivl, samtidig med at man saa vidt gørligt har affaaet Muligheden for, at nogen Virksomhed vil kunne unddrage sig Tilsynet. At Skønnet over, hvor vidt noget enkelt Arbejdssted falder ind under Tilsynet, i Tvivlstilfælde afgøres af Indenrigsministeren, er overensstemmende med Bestemmelsen i Lov af 23de Maj 1873 § 1. Af praktiske Grunde har man dog foreslaaet Bestemmelsen ændret saaledes, at Afgørelsen ogsaa kan træffes for en bestemt Art af Virksomheder under eet.

Ved Siden af den saaledes stedsfundne Forandring med Hensyn til, hvilke Virksomheder der fremtidig skulle omfattes af Fabriktilsynet, er der ved Bestemmelsen i Paragraffens 1ste Stykke foretaget den vigtige Ændring i den efter Lov af 23de Maj 1873 nugældende Tilstand, at det offentlige Tilsyn med de paagældende Arbejdssteder — i Lighed med, hvad Tilfældet er efter saa godt som samtlige udenlandske Lovgivninger — er udvidet til at omfatte de ommeldte Virksomheder uden Hensyn til, om der i samme anvendes Personer under 18 Aar eller ikke.

Bestemmelsen i Paragraffens 2det Stykke, hvorefter det ved kongelig Anordning kan fastsættes, at Anvendelsen af unge Menneker under 18 Aar eller af skolepligtige Børn i bestemte Arter af Næringsvirksomhed, der ikke henhører til Landbrug, Skovbrug og Jiskeri, og som ikke er Fabriktilsyn undergivne, kan indskrænkes eller for skolepligtige Børns Vedkommende endogsaa helt forbydes, aabner Ud-